

SKUPŠTINA CRNE GORE
ODBOR ZA POLITIČKI SISTEM,
PRAVOSUĐE I UPRAVU

Broj: 00-72/14-9/3

EPA 465 XXV

Podgorica, 25. septembar 2014. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

PODGORICA

Na osnovu čl. 69 i 162 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu Skupštine Crne Gore, sa 54. i 60. sjednice, održanih 23. juna i 24. septembra 2014. godine, podnosi

IZVJEŠTAJ O RAZMATRANJU GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA O RADU SUDOVA U CRNOJ GORI ZA 2013. GODINU

Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu Skupštine Crne Gore, kao matični odbor, na 54. sjednici održanoj 23. juna 2014. godine razmotrio je **Godišnji izvještaj o radu sudova u Crnoj Gori za 2013. godinu**, koji je Skupštini Crne Gore podnio Sudski savjet.

Odbor je na 60. sjednici, održanoj 24. septembra 2014. godine, razmotrio i sa (9-glasova „za“ i 3 - glasa „protiv“) prihvatio Izvještaj Odbora sa Predlogom zaključaka povodom Godišnjeg izvještaja Sudskog savjeta o radu sudova za 2013. godinu, te predlaže Skupštini da iste usvoji.

Odbor se na osnovu razmotrenog Izvještaja informisao o sljedećem:

Crnogorski sudovi su počeli izvještajnu godinu sa 35.546 predmeta. Primljeno je 114.128, a završeno 112.549 predmeta. U radu je ostalo neriješenih 37.125 predmeta ili 24,80 %.

U izvještajnom periodu, prosječna opterećenost predmetima po sudiji iznosila je 580,13 predmeta, od čega je završeno 436,24 predmeta po sudiji, a ostalo je 143,90 nezavršenih predmeta po sudiji.

U osnovnim sudovima u Crnoj Gori ukupan godišnji priliv predmeta iznosio je 75.859 predmeta, što je, u odnosu na priliv u 2012. godini, više za 21.714 predmeta, odnosno 28,62%. Ukupno je u radu bilo 103.222 predmeta, od čega je riješeno 74.728 predmeta ili 98,51% u odnosu na priliv, a ostalo je neriješeno 28.494 predmeta, što odgovara prilivu od približno 4,5 mjeseci.

Viši sudovi u Crnoj Gori, u 2013. godini imali su u radu ukupno 18.035 predmeta, od čega je godišnji priliv predmeta iznosio 15.271. U izvještajnoj godini je riješeno 14.731 ili

96,46% u odnosu na priliv, dok je broj neriješenih predmeta na kraju 2013. godine iznosio 3.304, što je za 540 predmeta više u odnosu na 2012. godinu.

Kod dva Specijalizovana odeljenja pri višim sudovima koji sude predmete organizovanog kriminala, korupcije i ratnih zločina, priliv je bio manji za 6 predmeta, a broj riješenih je veći za 10, u odnosu na broj predmeta u prošloj godini. Ukupno su u radu imali 71 predmet, riješeno je 52 predmeta, ostalo neriješeno 19, odnosno 26,76%.

Privredni sudovi, u izvještajnoj godini, imali su u radu ukupno 19.642 predmeta, od čega je ukupan godišnji priliv u 2013. godini iznosio 16.086 predmeta. Ukupan broj riješenih predmeta iznosio je 16.041 ili 99,72% u odnosu na priliv u 2013. godini, dok broj neriješenih predmeta iznosi 3.601.

Upravni sud je imao manji priliv predmeta u 2013. godini (3.183) u odnosu na prethodnu godinu za 230 predmeta, odnosno za 7,22 %. U izvještajnoj godini, ukupno u radu je bilo 4.885 predmeta, od čega je riješeno 3.410 predmeta, a ostalo neriješeno 1.475, odnosno 30,19 %.

Apelacioni sud Crne Gore je u 2013. godini imao u radu ukupno 1.879 predmeta, od čega je ukupan godišnji priliv iznosio je 1.751 predmeta (69 predmeta više u odnosu na 2012. godinu). Ukupan broj riješenih predmeta iznosio je 1.767 ili 100,91% u odnosu na priliv, dok broj neriješenih predmeta iznosi 112.

Vrhovni sud Crne Gore je u 2013. godini imao u radu ukupno 2.011 predmeta, od kojih je riješeno 1.872 ili 94,64% u odnosu na priliv, a ostalo neriješeno 139, što je za 106 predmeta više u odnosu na 2012. godinu. Ukupan godišnji priliv iznosio je 1.978 predmeta.

Kancelariji za pritužbe pri Vrhovnom sudu Crne Gore obraća se sve manji broj građana. U 2013. godini podnijeto je 293 pritužbi, dok je ukupno u radu bilo 298, od čega su sve pritužbe podnijete na rad sudova riješene.

Evidentno je da je smanjen zaostatak za sve predmete iz 2012. godine i ranijih godina za 69,85% na nivou svih sudova i po svim vrstama složenih predmeta.

Crnogorski sudovi su počeli izvještajnu godinu sa 34.859 zaostalih predmeta, završili 24.014, a ostalo je neriješeno 10.845 predmeta ili 31,11%.

Kvalitet odlučivanja u složenim predmetima iskazan je kroz 64,76% potvrđenih odluka, dok je 23,46% ukinuto, a 5,52% preinačeno.

U odnosu na primjenu Zakona o zaštiti prava na suđenje u razumnom roku, u izvještajnom periodu podneseno je 56 kontrolnih zahtjeva za ubrzanje postupka, od čega je ostalo neriješeno 32. U 2013. godini, Vrhovni sud Crne Gore je imao u radu ukupno 47 tužbi za pravično zadovoljenje, od kojih su dvije ostale neriješene.

Centar za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije Crne Gore je u toku 2013. godine realizovao 120 aktivnosti inicijalne i kontinuirane edukacije za crnogorske sudije i tužioce, kao i aktivnosti na međunarodnom i regionalnom nivou, obuhvatajući kroz Program rada sve teme i aktivnosti koji se odnose na prioritete rada sudova, primjenu domaćih i međunarodnih pravnih akata i standarda. Takođe, nastavljena je edukacija u oblasti evropskog prava tj. poznavanja odredaba Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i prakse Evropskog suda za ljudska prava i prava EU, kao i edukacija u oblasti integriteta u pravosuđu, etike i borbe protiv korupcije.

U izvještajnom periodu, Odjeljenje za informaciono-komunikacione tehnologije i multimediju Sekretarijata Sudskog savjeta realizovalo je niz aktivnosti u cilju unaprjeđenja **pravosudnog informacionog sistema (PRIS)** i daljeg uvođenja informaciono-komunikacionih tehnologija u svim sudovima. Završena je izgradnja modernog Data centra sudstva i instalacija savremene bezbjedonosne opreme za sve sudove, kao i implementacija novih funkcionalnosti PRIS-a u svim sudovima. Takođe, uvedene su brže i bezbjednije veze u sudovima na teritoriji Podgorice i Sekretarijatu Sudskog savjeta, unaprijeđeno je statističko izvještavanje putem PRIS-a, sprovedene su obuke za službenike odjeljenja i uveden je novi sistem podrške sudskim korisnicima kroz modul Help Desk, pružena je podrška održavanju informatičke opreme i nastavljena uspješna saradnja sa regionalnim sudskim sistemima u primjeni IT tehnologija.

Kada je u pitanju **proces evropskih integracija**, 2013. godinu karakteriše ozbiljan i posvećen rad na realizaciji postavljenih višegodišnjih ciljeva za oblasti pravosuđa, temeljnih prava, slobode i bezbjednosti. Usvajanjem Amandmana na Ustav, konstatovano je unapređenje nezavisnosti i nepristrasnosti pravosuđa. Komisija je ocijenila odsustvo političkog uticaja na crnogorsko sudstvo, a takođe je prepoznato da su transparentnost i efikasnost rada crnogorskog sudstva unaprijeđeni, što se naročito ogleda u smanjenju broja zaostalih predmeta. Održavanje Pododbora za pravdu, slobodu i bezbjednost u 2013. godini pokazalo je kvalitetnu pripremljenost učesnika i dobre rezultate sudske grane vlasti.

Sudovi u Crnoj Gori su u 2013. godini uspostavili i unaprijedili **saradnju** sa brojnim nevladinim i međunarodnim organizacijama

U **cilju jačanja efikasnosti sudstva**, nastavljeno je sa mjerama koje je utvrdio Sudski savjet, a koje se odnose na: upućivanje sudija iz ažurnih sudova u sudove opterećene velikim prilivom predmeta, delegiranje predmeta iz preopterećenih u manje opterećene sudove, uvođenje prekovremenog rada, nagrađivanje za završetak "duple norme", sprovođenje kontrola rada svih sudova i pojedinačnog rada sudija. Mjere su imale efekat koji se očitava kroz broj riješenih predmeta iz 2012. i ranijih godina, za 68,89 %.

Tokom 2013. godine **Sudski savjet** održao je devet redovnih sjednica.

Kancelarija za prijavu korupcije pri Sudskom savjetu, evidentirala je 93 pritužbe u izvještajnoj godini. Sve podnijete pritužbe su obrađene, od kojih je u 65 predmeta Sudski savjet zauzeo stav, a ni jedna pritužba nije procesuirana. Komisiji za etički kodeks sudija podnijete su tri inicijative zbog povrede Etičkog kodeksa sudija; Sudskom savjetu je podnijeto šest zahtjeva za prestanak sudijske funkcije i pokrenuto je pet disciplinskih postupaka zbog neurednog vršenja sudijske funkcije.

U toku 2013. godine izabran je jedan predsjednik suda – Apelacionog suda Crne Gore, po jedan sudija Vrhovnog suda Crne Gore, Apelacionog suda CG, Višeg suda u Podgorici, po jedan sudija u osnovnim sudovima, Podgorici, Ulcinju, Plavu i Herceg Novom i dvoje sudija u Osnovnom sudu u Kotoru.

**ODBOR ZA POLITIČKI SISTEM, PRAVOSUĐE I UPRAVU,
POVODOM GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA SUDSKOG SAVJETA O RADU SUDOVA
ZA 2013. GODINU, PREDLAŽE SKUPŠTINI NA USVAJANJE SLJEDEĆE
ZAKLJUČKE:**

1) Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu cijeni da je neophodno nastaviti sa daljim unaprjeđenjem efikasnosti, ažurnosti i efektivnosti rada crnogorskog sudstva, naročito u cilju smanjenja broja zaostalih predmeta i dužine trajanja sudskih postupaka.

2) Preduzimati aktivnosti na daljem jačanju sudske grane vlasti za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, u skladu sa mjerama iz Akcionog plana za poglavlja 23 i 24. Postaviti ciljeve na način da prioriteta budu pojačan rad na predmetima s elementima koruptivnosti i organizovanog kriminala, pranja novca, trgovine ljudima i zloupotreba opojnih droga.

3) Posebnu pažnju posvetiti unaprjeđenju znanja nosilaca sudijske funkcije o praksi Evropskog suda za ljudska prava, u cilju ujednačavanja i usklađivanja nacionalne sudske prakse s evropskom. Takođe, dati puni doprinos dodatnom usavršavanju nosilaca sudijske funkcije u oblasti ljudskih prava. S tim u vezi, neophodno je administrativno i finansijsko jačanje Centra za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije.

4) Nastaviti sa daljim jačanjem saradnje sa regionalnim i evropskim sudskim organima, u cilju doprinosa promociji, ali i edukaciji nacionalnih sudija.

5) Nastaviti sa ozbiljnim i posvećenim radom sudija i sudske administracije u realizaciji dospelih i tekućih mjera iz Akcionih planova za poglavlje 23 i 24, kako bi sudovi, u dijelu svoje nadležnosti, odgovorili strateškim izazovima evropskog integracionog puta Crne Gore.

6) U realizaciji procesa racionalizacije pravosudne mreže, kao jednoj od najzahtjevnijih aktivnosti u novom petogodišnjem reformskom periodu, u cilju pružanja visoko kvalitetne pravde građanima, neophodno je izučiti i iskoristiti pozitivna iskustva država regiona, imajući u vidu sve relevantne specifičnosti Crne Gore.

7.) Preduzimati aktivnosti na daljoj promociji i unaprjeđenju alternativnih načina rješavanja sporova, u cilju relaksiranja sudova od predmeta koji se mogu riješiti bez vođenja spora.

8) Preduzimati aktivnosti na daljoj afirmaciji sistema besplatne pravne pomoći, naročito na sjeveru Crne Gore.

9) Posebnu pažnju posvetiti unaprjeđenju primjene Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku i dodatnom usavršavanju svih učesnika u postupcima sa maloljetnim učiniocima krivičnih djela.

10) Konačno, Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu, odbija kao neosnovanu i neprimjerenu ocjenu iz Godišnjeg izvještaja o radu sudova u Crnoj Gori za 2013. godinu da „zakonodavna vlast iz dana u dan urušava samostalnost i nezavisnost sudske vlasti, kroz radna tijela i neusvojene zaključke, odnosno usvojene zakone koji direktno utiču na samostalnost i nezavisnost treće grane vlasti i koji ne korespondiraju sa ustavnom podjelom vlasti“.

11) Odbor cijeni da je u narednom periodu neophodno intezivirati komunikaciju i unaprijediti saradnju predstavnika Skupštine i predstavnika sudske vlasti, radi postizanja potpune realizacije ovih Zaključaka od strane sudske vlasti.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Rifat Rastoder, predsjednik Odbora.

